

foto: Otokar Simm

OBSAH VYDÁNÍ PATRON 2/2015

Pozvánka na výlet	2	Výsadkářské pomníčky v Rovensku pod Troskami	14
Úvodní slovo	3	Křížová cesta v Horním Maxově opět ožila	16
Příběh památky Jindry Štajnce	4	Vzpomínkový výlet k památce Emila Nováka	17
Carl Kostka – po stopách libereckého starosty	6	Terénní úprava u pomníčku v Horním Maxově	18
Svážní cesta Kasperovy smrti	8	Ze života spolku	19
Památka padlých turnerů pod Bramberkem a její nepovedená oprava	10		

POZVÁNKA NA VÝLET

Spolek Patron pořádá výlet k Malikovu pomníčku, který je jednou z opravených památek v roce 2015.

Výprava se uskuteční v sobotu 5. září 2015. Sraz všech účastníků v 9:15 hodin na vlakové zastávce Oldřichov v Hájích. Výlet povede Bohumil Horáček.

Trasa: Oldřichov v Hájích – Hřebenový buk – Špičák – Malikův kříž – Spálená hájovna – Dětřichov – Větrov – Frýdlant (16 km).

foto archiv Spolku Patron

VÁŽENÍ ČLENOVÉ A PŘÍZNIVCI SPOLKU PATRON

Stojíme společně na prahu léta a polovina roku 2015 je téměř za námi. Na pravidelných měsíčních schůzích se schází nejen výbor, ale i někteří další členové, za což jim samozřejmě patří dík.

Debaty se točí kolem oprav drobných památek, jejichž seznam je letos velice úctyhodný. Nachází se na něm přes deset více či méně rozeběhnutých akcí. Jelikož výbor spolku nechce rozmělnit snahu do mnoha nedotažených projektů, usnesl se, že jednoznačnou prioritou v roce 2015 je oprava božích muk u bývalé kapličky při začátku křížové cesty v Horním Maxově, důstojné upravení místa posledního odpočinku Josefa Matouschka v Oldřichově v Hájích a dokončení opravy božích muk na Staré rádelské cestě (na fotografii vpravo). Tuto památku jsme dosud znali pod názvem U Dobráka, ale věřte, že takto oficiálně vidíte tento název naposledy.

Všechny práce je samozřejmě nutné dokončit, dokud budou příznivé klimatické podmínky. Uvítáme proto každou pomocnou ruku z řad členů i nečlenů. Stačí sledovat webové stránky Spolku Patron. Přejeme vám hezké léto.

Výbor Spolku Patron

foto Otokar Simm

Příběh památky Jindry Štajnce

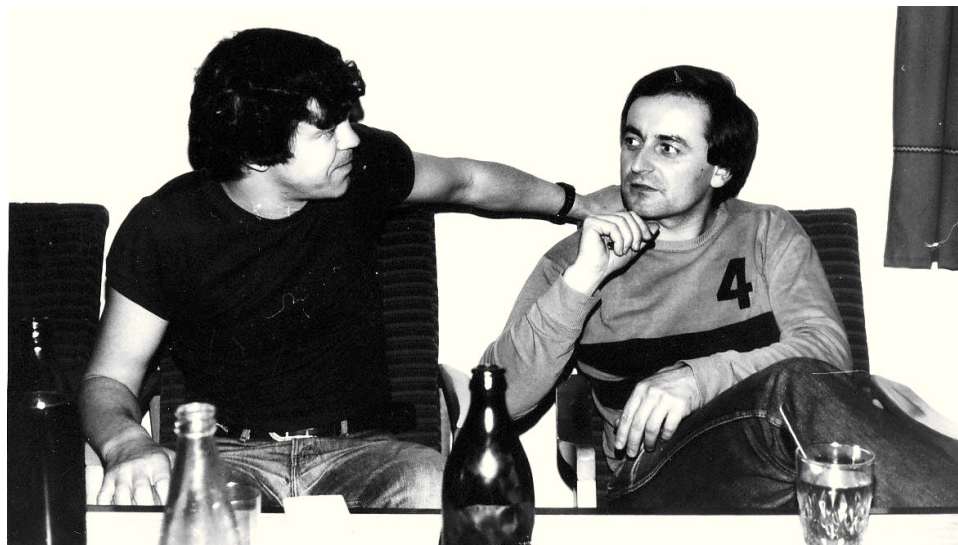
Vladimír Horáček, Liberec

Občerstvovací stanice J50 na Smědavě. Jindra Štajnc třetí zleva (foto archiv autora)

Nenápadnou tabulku, která je zobrazena na titulní straně tohoto vydání časopisu Patron, věnovali kamarádi Jindrovi Štajncovi. Památku je možné objevit vlevo od cesty, půjdete-li z Bedřichova po trase Jizerské magistrály k rozcestí U Buku. Většina kolemjdoucích ale dnes už neví, proč tady tabulka je a koho připomíná. Správné informace nenajdeme ani na webových stránkách věnovaných jizerskohorským pomníkům.

Jindra Štajnc se narodil 15. dubna 1952 v Liberci. Po ukončení základní školy absolvoval studium na Střední průmyslové škole textilní v Liberci. V roce 1972 Jindra nastoupil do tehdejšího n. p. Hedva, závodu 5 v Liberci, do tkalcovny Benninger. Po praxi na tkalcovně odešel do sesterského závodu Hedva 6 Liberec, kde byla barevna a finální výroba. Tady pracoval na úseku technické kontroly. V té době byl aktivně činný ve Slovanu Liberec, kde jako trenér atletiky vedl mládež.

Jindra Štajnc (vpravo) s Miroslavem Smutným (foto archiv autora)

V Hedvě byla skupina lyžařů-běžkařů, která při Jizerské padesátce zajišťovala občerstvovací stanici na Smědavě. V roce 1984 založili organizátoři Jizerské padesátky Jizerskou magistrálu. Jejím duchovním otcem byl Václav Foff, tehdejší ředitel Jizerské padesátky. Při tělovýchovné jednotě Lokomotiva Liberec byl založen lyžařský oddíl, jehož členové bezplatně prováděli značení a úpravu tratí Jizerské magistrály. Svoji základnu měli u horolezecké chaty TJ v Bedřichově až do roku 1999. Jindra byl svobodný, velmi obětavý a věnoval se s nadšením sportu. Mimo plánované služby se zúčastňoval brigád jak při vysazování stromků, tak při tvorbě map či stavbě tyčového značení.

Jindra zemřel po dlouhé nemoci 24. listopadu 1993 ve věku pouhých 41 let. Pohřeb se konal 2. prosince v libereckém krematoriu, kde byla přítomna i většina magistrálníků oblečených do stejnokrojů.

Následně jsme se v partě kamarádů dohodli, že Jindrovi najdeme v blízkosti Bedřichova vhodný kámen na pomníček. U zámečnicka v Harcově zajistili SKI kamarádi Vladimír Horáček, Jaroslav Matějka a další výrobu destičky, která pak byla umístěna na balvan u cesty. Skupina každoročně navštěvuje jak Jindrovu památku pod rozcestím U Buku, tak i rodinnou hrobku na hřbitově v Ruprechticích.

Jedna kuriozita je na pamětní destičce: Jindra zemřel 24. listopadu 1993, na tabulce je ale ze záhadných důvodů uvedeno 25. 11. 1993.

Detail Štajncovy památky (foto Vladimír Horáček)

Carl Kostka – po stopách libereckého starosty

Bohumil Horáček, Mladá Boleslav

Hrob Josefa Votočka v Liberci - Horním Růžodole (foto Oldřich Sladkovský)

upravena. Na původní desce bylo uvedeno křestní jméno ve tvaru Karl, nikoliv Carl, ale především původní datum úmrtí uvádělo 8. červenec 1938, zatímco nyní je na desce uveden 23. červenec 1957! Cesta po životním osudu Carla Kostky tak může začít.

Na desce, odhalené v roce 2009, bylo chybné datum úmrtí (foto Zákupák)

Oldřich Sladkovský, člen Spolku Patron, zaslal na adresu spolkového výboru krátkou zprávu o své návštěvě města Mimoně, kde mimo jiné objevil pamětní desku na rodném domě předválečného libereckého starosty Carla Kostky. To jej inspirovalo k pátrání v seznamech libereckých politiků, které prozradily, že patrně prvním starostou českého původu na současném území města Liberce, byl restaurátér Josef Votoček. Od února 1923 byl starostou Horního Růžodolu, který byl tehdy samostatnou obcí. Český starosta byl v německy osídleném území raritou. Josef Votoček zemřel v roce 1932 a jeho hrob se nachází na hřbitově v Liberci - Horním Růžodole.

Vraťme se však k osobě libereckého starosty Carla Kostky a jeho mimošské pamětní desce. Tato deska byla odhalena 9. srpna 2009. Dva roky poté však musela být

křestní jméno ve tvaru Karl, nikoliv Carl, ale především původní datum úmrtí uvádělo 8. červenec 1938, zatímco nyní je na desce uveden 23. červenec 1957! Cesta po životním osudu Carla Kostky tak může začít.

Současná deska s opravenými biografickými údaji (foto Otokar Simm)

Carl Kostka zastával funkci libereckého starosty v letech 1929–1938. Byl členem *Německé demokratické svobodomyšlné strany (Deutsche Demokratische Freiheitspartei – DDFP)*, za níž byl mezi oběma válkami zvolen jako poslanec a senátor do Národního shromáždění. Narodil se v Mimoni 5. května 1870. Není bez zajímavosti, že jeho otec, pocházející z obce Zahrádka u Ledče nad Sázavou, byl českého původu. Kostkova německá matka, za svobodna Baumannová, pocházela z Dolní Krupě na Mladoboleslavsku.

Kostka vystudoval nejprve německé gymnázium v České Lípě, posléze studoval na Právnické fakultě německé univerzity v Praze. Promoval v roce 1892 a po krátké kapitole u krajského soudu v České Lípě působil při obchodní komoře v Liberci. V roce 1897 se oženil s Luisou Würrthovou, s níž měl dvě děti – dceru Hedwigu (*1898) a syna Carla Friedricha (*1906).

Pro pochopení významu Kostkovy osobnosti v československých dějinách je třeba se zaměřit na jeho politickou činnost ve třicátých letech 20. století. Již od počátku své politické dráhy se Kostka snažil o podporu Československé republiky a o zlepšení spolupráce mezi českými a německými demokratickými silami. Zároveň usiloval o zlepšení zaměstnanosti v Sudetech, silně zasažených hospodářskou krizí. V roce 1936 dosáhl úspěchu pozváním prezidenta Edvarda Beneše na sever Čech. Jeho aktivní spolupráce se složkami československého státu mu vynesla nepřízeň sudetoněmeckých vyznavačů nacismu a obvinění z podpory počestování Liberce. Ještě před komunálními volbami v červenci 1938 byl nucen odebrat se na zdravotní dovolenou, která neznamenal nic jiného, než eufemismus pro nucený odchod z funkce libereckého starosty. Po záboru pohraničí se odstěhoval do Prahy a zůstal tak stále v Československé republice.

V tomto momentě Kostkova života se dostáváme ke vzniku nesprávného údaje o datu jeho úmrtí na původní pamětní desce z roku 2009. Některé prameny totiž uváděly, že Karl Kostka zemřel v roce 1938 na následky nervového zhroucení, které mu přivodila kampaň vedená proti němu stoupenci Konrada Henleina. Není to pravda, po okupaci zbytku Československa byl pronásledován, byla mu snížena penze a jeho děti přišly o zaměstnání. Rodina se musela spoléhat na finanční podporu z britského velvyslanectví a na židovského přítele.

Jako Němec neunikl Carl Kostka divokým událostem roku 1945. Ve zmatku na konci války byla rodina zatčena a na cestě do internace v Terezíně byla zastřelena Kostkova manželka Luisa. Aby se zbytek rodiny mohl 20. května 1945 vrátit do svého pražského bytu, bylo zapotřebí intervence kanceláře prezidenta republiky. Majetek rodiny byl až do roku 1947 veden jako možný konfiskát, a to i přesto, že důkazů o Kostkově loajalitě k Československu nebylo málo. Teprve v roce 1947 mu bylo navráceno československé občanství. Zbytek života strávil v Praze, kde 23. července 1957 zemřel.

Správné datum úmrtí se podařilo, mimo jiné, dohledat v databázi poslanecké sněmovny. Poté byla na dům v Mimoni osazena v listopadu 2011 nová pamětní deska s opravenými biografickými údaji. Rodný dům Carla Kostky najdete v dnešní Mírové ulici č. p. 123.

Svážní cesta Kasperovy smrti

Rudolf Makel, Frýdlant

*Cesta dnes místy připomíná koryto potoka
(foto Rudolf Makel)*

ve vlaku někdy ve druhé polovině devadesátých let. Tehdy vyprávěl jeden pán svým spolucestujícím o pomníčku, který je uveden v prvním vydání *Knihy o Jizerských horách*, a to zanesením v příložené mapě a v seznamu pomníčků. V druhém vydání už je jenom v seznamu a se zmínkou v textu. Miloslav Nevrlý v kapitole o dřevorubeckých smrtích doslova píše:

„Divoká a strmá cesta, která sbíhá do Štolpichu přímo od západní stěny Krásné Maří, se nazývá cestou Kasperovy smrti: i tudy svázeli kdysi lidé saně se dřevem!“

A tak když mě Lenka Švehlová letos na jaře oslovila a přinesla i textový a mapový materiál s vlastními fotografiemi z prvního výletu, domluvili jsme se, že cestu projdeme ještě dříve, než se buky pokryjí novým listím.

Zvláštní kapitolou v historii i morfologii Jizerských hor jsou cesty. Ke své potřebě si je vytvořil člověk z důvodů různých, a ať chceme či nikoliv, je v každé cestě zaznamenán otisk lidských rukou v krajině. Důkazem toho jsou i staré cesty Jizerských hor, jimž Miloslav Nevrlý ve své *Knize o Jizerských horách* věnoval celou kapitolu.

Jedna z těch méně známých a dnes už nepoužívaných cest se nazývá svážní cesta Kasperovy smrti. Už si ani přesně nepamatuji, kdy mě paní Lenka Švehlová vyzvala, jestli bych s ní nechtěl někdy vyrazit hledat tuto starou dřevařskou cestu. Ona ji našla před několika lety, ale po čase si zážitek chtěla znovu oživit. Samozřejmě, že jsem její nabídku s radostí přijal, neboť jsem o této cestě vůbec nic nevěděl.

Lenka Švehlová se o ní dozvěděla z náhodně vyslechnutého rozhovoru

Ten správný okamžik nastal v sobotu 25. dubna. Hledat jsme začali ve Štolpichu směrem pod Krásnou Maří. Za začátku byl les velmi hustě zarostlý bukovým mlázím, ale po nedlouhém tápání jsme objevili pěšinu, která jednoznačně naznačovala, že jsme na správné cestě. Zanedlouho nás o tom přesvědčily i patníky, pak i kamenní mužíci, dokazující, že cesta je občas navštěvovaná. Zcela neklamným znamením bylo několik kamenných můstků.

Je nutno zdůraznit, že výstup svážní cestou Kasperovy smrti je velmi náročný, místy je podklad vymletý a doslova připomíná potok. Dnes můžeme jen žasnout, jak tudy mohli dřevaři tahat saně do svahu a pak se s plným nákladem spouštět dolů. Nám se naštěstí podařilo zabloudit až v samém závěru výstupu, kde se cesta úplně ztrácí v mladé smrčtině a vysoké trávě. Odtud jsme se spíše intuitivně dostali na cestu mezi Krásnou Maří a Hřebíněk.

Protože nám to nedalo, pokusili jsme se vrátit opačným směrem dolů. Na svážnici jsme opravdu po chvílce narazili, i když dva roky staré fotky už nebyly aktuální. Ani náš druhý pokus nalézt horní část cesty nebyl úspěšný. Po celé trase jsme též marně pátrali po něčem, co by mohlo připomínat místo Kasperova kříže. Zřejmě byl pověšen na stromě, který už dávno zetlel.

Náš výstup jsme zakončili na Krásné Maří, kde jsme se občerstvili, obdivovali jarní přírodu a identifikovali skály pod námi. Ve Štolpichu jsme se pak pořádně brodili jarním firnem, zato dole jsme se ještě jednou, teď už bez jakéhokoliv problému, pokusili znovu najít nástup do svážní cesty Kasperovy smrti.

Co dodat závěrem? Byl to krásný výlet do jarních bučin, krásné hledání a krásné zážitky. A člověka vždy potěší, když najde, co hledá.

*Staré mostky stojí ve svahu dodnes
(foto Rudolf Makel)*

*Kamenní mužíci svědčí o tom, že tudy
občas někdo projde (foto Rudolf Makel)*

Památka padlých turnerů pod Bramberkem a její nepovedená oprava

Otokar Simm, Jablonec nad Nisou

Hospoda Zur Schweiz, pohlednice odeslaná v roce 1910 H. Zimmermannem (archiv Petra Kurtina)

Schweizerbaude ve 30. letech (archiv Petra Kurtina)

právě vedle Švýcarské boudy památku svým padlým druhům-cvičencům. Příležitostí k tomu se stalo 40. výročí založení spolku. Na vyvýšeném podstavci s ozdobným kovááním stál velký žulový blok, který nesl pamětní desku s vlastenecky laděným německým nápisem:

Při takzvané Bramberské silnici, vedoucí z Lučan nad Nisou kolem pily do Horního Maxova, stával hostinec *Zur Schweiz*, zvaný též *Schweizerbaude*, tedy *Švýcarská bouda*. Nacházel se až pod Bramberkem, kde už silnice přestala stoupat. Stavení mělo č. p. 375 a jeho vlastníkem býval Hermann Zimmermann. Z kdysi oblíbené hospody zbyla do dnešní doby nejen hromada zarostlých sutin, ale i zarovnaná plocha ohraničená statnými stromy. Snad zde bylo venkovní posezení, mohlo se tu ale nacházet i cvičiště lučanského tělocvičného spolku Frohsinn (Veselá mysl). Proč právě tohoto spolku? Lze tak soudit ze staré pohlednice, kterou odeslal v roce 1910 majitel svému příteli do Smržovky, patrně výrobci odznaků. Hospodský se podepsal následovně: *Za tělocvičný spolek Frohsinn Lučany Hermann Zimmermann, Lučany Bramberk*. Samozřejmě, že psal německy, tady uvádím překlad.

Tím se nejspíš vysvětluje, proč členové Veselé myslí postavili v roce 1925

Deutscher Turnverein
„Frohsinn“ Wiesenthal

Bramberg

1885 1925

Unseren
im Weltkriege
gefallenen

Turnbrüdern

in deutscher Treue
gewidmet.

1914 1918

Deutsch und treu bis in den Tod.*

Před centrálním pomníkem stálo 11 malých neopracovaných kamenů a na každém z nich byla tabulka se jménem padlého turnera, daty jeho narození a úmrtí, včetně místa, kde přišel o život. Pietní místo bylo ohrazeno dřevěným plůtkem.

*Původní deska na hlavním pomníku
(detail pohlednice)*

Památka padlých turnerů pod Bramberkem (archiv Petra Kurtina)

Obnovená památka před dokončením, listopad 2012. Na první pohled se zdálo být vše v pořádku (foto Otokar Simm)

Obnovená deska na hlavním pomníku se šesti chybami. Správně není ani horní letopočet 1926. (foto Otokar Simm 2012)

Nelze se divit, že v poválečné době tabulky zmizely, kupodivu ale zůstaly téměř všechny kameny a především hlavní pomník, samozřejmě též bez desky. Dlouhá léta lidé chodili kolem, aniž by většina z nich věděla, o jakou památku jde. Když v roce 1998 vyšla kniha *Album starých pohlednic Jizerských hor*, s Petrem Kurtinem jsme do ní zařadili i zajímavý pohled s lučanským pomníkem padlých cvičenců. V té době bylo již místo částečně upraveno, desky ovšem chyběly.

V roce 2012 ale došlo k nečekané změně – na velkém pomníku se objevila nová skleněná deska s původním nápisem a také na malých kamenech byly opět upevněny tabulky se jmény padlých. Okolí bylo vkusně upraveno, postaveno bylo i oplocení. Když jsem se sem poprvé vypravil, měl jsem z proměny radost.

Jenže ta trvala jen do chvíle, než jsem se začel do jmen a textu. Nebylo pochyb o tom, že na hlavní desce jsou chyby a také jména padlých mi přišla podivná. Vše jsem zdokumentoval a doma porovnal s čitelným skenem fotopohlednice. A nevěřil jsem svým očím, našel jsem chyb jak máku. Jen na velké desce jsem jich napočítal šest! Zastaví-li se u památky Němec, bude asi kroutit hlavou, co tu bylo vytvořeno...

V levém sloupci uvádím jména čitelná na skenu pohlednice. Neúplná jména

jsou zakrytá jiným kamenem. V pravém sloupci jsou stávající nápisy. Chybná jména jsou zvýrazněna tučně. Pět z devíti čitelných jmen je na současných tabulkách uvedeno chybně či nesmyslně.

Franz Lang	správně
Theodor Ta....	kámen bez tabulky
Rudolf Gärtner	správně
Josef Juppe	Gustav Juppo
Gustav Tippelt	Josef Juppolt
Bruno Zimmermann	správně
Rudolf Seibt	správně
Hugo Uhmann	Hugo Ummann
Rudolf Seidemann	Rudolf Seldemann
Josefge	kámen bez tabulky
Emil Vater	Emil Dalov

Město Lučany a jeho obyvatelé pečují o svoje památky opravdu příkladně. V tomto případě se však něco nepovedlo. Škoda, že se iniciátoři a tvůrci renovace neporadili s kýmkoliv znalým německého jazyka a starého písma. Pak by nemohlo dojít k tak trapnému diletantismu. Dle mého názoru jde o promarněnou příležitost...

Závěrem ještě uvedu, že jednu z původních kovových tabulek náhodně našel majitel blízké chalupy zahrabanou v zemi. Byla pak až do obnovy upevněna na jednom z pomníčků.

Zmatená a překroucená jména na malých pomníčcích (foto Otokar Simm 2012)

* Překlad nápisu: Německý tělocvičný spolek „Veselá mysl“ Lučany / Bramberk / 1885–1925. Našim ve světové válce padlým bratrům-cvičencům / věnováno v německé věrnosti. 1914–1918 / Němečtí a věrní až do smrti.

Výsadkářské pomníčky v Rovensku pod Troskami

Oldřich Sladkovský, Liberec

Letos uplynulo už 70 let od skončení druhé světové války. V té době mi bylo deset let. Zážitků bylo dost a dost, ale o to nyní nejde. Vzpomínám si na vyprávění otce mojí manželky Josefa Horáčka.

Chci se zmínit o výsadku, který se pohyboval v oblasti Českého ráje. O tom, jakou roli sehráli výsadkáři v atentátu na Reinharda Heydricha a v následných událostech, ví každý. Domnívám se, že osudy těchto parašutistů jsou neprávem opomíjeny. Jednalo se o skupinu s názvem *Antimony*. Výsadku velel nadporučík František Závorka (s doklady na jméno Zeman), dalšími členy byli šifrant četař Stanislav Srazil (Skála) a svobodník Lubomír Jasínek (Janda), plnící funkci radisty. Výsadek startoval z Anglie 24. října 1942, seskok do protektorátu byl proveden ve 23:08 téhož dne.

Parašutisté se nejdříve zachytili na adrese v Nové Pace, potom následoval přesun do Rovenska pod Troskami. Právě odtud pocházel můj tchán Josef Horáček. Zde se výsadkáři schovávali v domku na koupališti u manželů Lukešových. Úkolem skupiny *Antimony* bylo spojit se s domácím odbojem, zprovoznit radiostanici a znovu navázat spojení exilového a domácího odboje. Rovněž měli domácímu odboji předat šifrovací klíč, peníze a dopis Edvarda Beneše a generála Ingru.

V Rovensku se jim dařilo působit až do 16. ledna 1943, kdy je našlo gestapo. Gestapáci, kteří byli proti skupině nasazení, hovořili dobře česky. Jednalo se většinou o Němce z oblasti Sudet, nebo o české konfidenty. Patřili k nim Nachtmann,

*Nadporučík František Závorka
(foto archiv autora)*

*Svobodník Lubomír Jasínek
(foto archiv autora)*

*Četař Stanislav Srazil
(foto archiv autora)*

Freybach, Weber, Schröder, Weinmann, Diabo, Winter z Jičína, Schnabel, Kastner a Matzek ze Sněhova u Malé Skály. Přivedli si i rovenského starostu Josefa Kouřila a české četníky Kodeta a Procházku. Ve večerních hodinách gestapo obklíčilo plovárnu a starosta Rovenska Kouřil šel vyjednávat dovnitř a žádal, aby se výsadkáři vzdali a Rovensko a Veselou tak nepostihl osud Lidic. Následně Závorka a Jasínek vyšli ven, padli a zemřeli po pozření kyanidu.

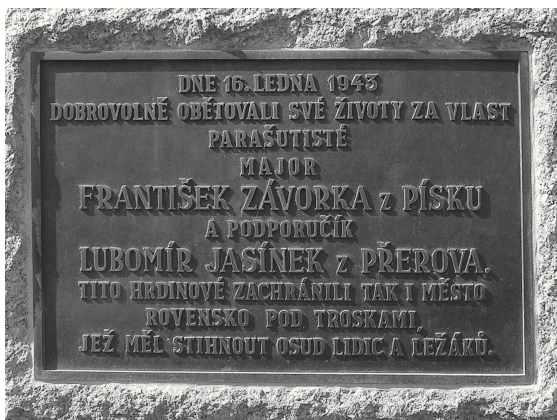
Dne 16. ledna byl v Horní Kalné zatčen za nejasných okolností Srazil a činnost *Antimony* tím skončila. Srazil byl poté pod hrozbou represí vůči rodině přinucen vydat šifrovací klíč a podílet se na radiové protihře nazvané Hermelin. Srazil sice klíč vydal, ale s obrácenými varovnými znaky. Jeho depeše tedy obsahovaly varování, v Londýně se ale nechtěli smířit se ztrátou spojení a považovali varování za omyl či se rozhodli vést s gestapem vlastní protihru. Ta však nepřinášela ani jedné straně užitek, a proto byla gestapem v lednu 1944 ukončena. Srazil byl v dubnu téhož roku převezen do Terezína a popraven.

Takto bylo díky obětavosti dvou výsadkářů zachráněno město Rovensko pod Troskami. Výsadkáři měli padělané osobní doklady, díky čemuž Němci nezjistili Jasínkovu totožnost a jeho rodiče přežili válku. Pro starostu Rovenska to byl tak hrozný zážitek, že byl později stížen mozkovou mrtvicí a po třech měsících zemřel. Emil Lukeš byl zatčen a do konce války vězněn v Terezíně. Paní Lukešová se synem přežila v lágru ve Svatoňovicích.

Až se dostanete do Rovenska, nezapomeňte si zdokumentovat pomníčky vztahující se k této události. Rovensko pod Troskami je na dohled od našeho kraje a je tam i dost jiných zajímavostí.

Dům manželů Lukešových v Rovensku pod Troskami (foto Oldřich Sladkovský)

Pamětní deska na rovenském náměstí (foto Oldřich Sladkovský)

Křížová cesta v Horním Maxově opět ožila

Zdeněk Buriánek, Český Dub

Páter Pavel Ajchler a poutníci u jednoho ze zastavení křížové cesty (foto Zdeněk Buriánek)

V sobotu 28. března 2015 proběhlo další setkání u křížové cesty v Horním Maxově. Již v minulém roce byla tato akce kladně hodnocena všemi zúčastněnými. Letos jsme se znovu sešli s páterem Pavlem Ajchlerem a s jeho hosty z Polska. Mezi přítomnými byly také dvě studentky, jedna z Polska a druhá ze Španělska, které studují na univerzitě ve Wrocławu.

Závěrečné setkání u Seibtovy studánky (foto Zdeněk Buriánek)

Slovanka až k Seibtově studánce. O její historii přímo na místě pohovořil Herbert Endler ze Spolku Patron. Přiblížil tak všem nejen příběh zrození, úpadku a obnovy křížové cesty, ale i léčivou schopnost vody ze Seibtovy studánky. Právě s ní na závěr akce páter Pavel Ajchler všechny pokropil.

Po krátkém uvítání jsme společně prošli celou trasu křížové cesty kolem rozhledny

Vzpomínkový výlet k památce Emila Nováka

Libor Bednařík, Liberec

V sobotu 11. dubna 2015 Spolek Patron pořádal každoroční vzpomínkové setkání u pamětní desky Emila Nováka na Věži Grálu. V Bílém Potoce u nádraží se sešla skupinka celkem patnácti výletníků. Jedna část s dětmi šla k cíli přímo nejbližší cestou po žluté značce podél Hájeného potoka, zbylých deset výletníků s jedním pejskem se vydalo trasou přes památky Achima Šipla a řezníka Hermanna.

Cestou jsme čtyřikrát křižovali novoměstský singltrek. U Hubertky jsme si prohlédli kříž na Strážním buku a pokračovali jsme nahoru po červené. Krátce jsme se zastavili u Buku anděla strážného a o kousek dál nás překvapil nový křížek na balvanu označujícím Pramen hraběnky Marie. Od Tišiny jsme klesali šikmo svahem ke Strážci Grálu a Věži Grálu.

Pod památkou Emila Nováka jsme se sešli se čtyřčlennou skupinkou, která šla údolím Hájeného potoka. Zavzpomínali jsme, posvačili a prohlíželi protější svah Smědavské hory se stále ještě zasněženými trasami mur, které tam projely před pěti roky.

Do Bílého Potoka jsme se vraceli kolem Hradu rytířů na dohled od skály Parsifal a dále kolem Bártlovky. Potěšili jsme se pěkně udržovanými kříži v obci. Byl to opravdu krásný slunečný jarní den se vzpomínkou na Emila Nováka. Od jeho smrti uplynulo letos 26 let.

*Sraz na nádraží v Bílém Potoce
(foto Libor Bednařík)*

*Věž Grálu, oblíbené místo Emila Nováka
(foto Libor Bednařík)*

Terénní úprava u pomníčku v Horním Maxově

Otokar Simm, Jablonec nad Nisou

*Stav památky v březnu 2015
(foto Otokar Simm)*

Ve čtvrtek 11. června 2015 se podílelo 5 členů a 2 nečlenové Spolku Patron na úpravě terénu u pomníčku v Horním Maxově. Pomníček stojí při silnici vedle bývalé kaple Panny Marie Bolestné, pod nástupem křížové cesty směřující na Slovanku a k Seibtově studánce.

Byla odstraněna náletová zeleň včetně pařezů a kořenů, odhalena spodní čtvrtina pomníčku, srovnán terén a nakloněný pomníček byl napřímen do svislé polohy. Za to patří všem zúčastněným poděkování výboru spolku.

Nyní zbývá ještě upevnit již připravený obrázek Panny Marie, který zhotovil Pavel Koňářík z Hejnic, a železný křížek. Nezbytné je samozřejmě odstranění nevhodně umístěné turistické značky.

*Terénní úpravy v okolí pomníčku
(foto Ladislav Řezáč)*

*Takto bude pomníček vypadat
po dokončení opravy (foto Ladislav Řezáč)*

*Společná fotografie na závěr
(foto Ladislav Řezáč)*

Ze života spolku

V sobotu 21. března 2015 se v reprezentativních prostorách vily Schowanek v Jiřetíně pod Bukovou konala členská schůze Spolku Patron. Na výroční zasedání dorazilo celkem 33 členů. Během dopoledního programu byla projednána zpráva o činnosti za rok 2014, zpráva o hospodaření za rok 2014 a revizní zpráva. Plénium také schválilo plán činnosti a rozpočet na rok 2015. Projednány a schváleny byly i nové stanovy Spolku Patron.

V doprovodném programu bylo možné zhlédnout prezentaci členských fotografií a dva krátké filmy s tematikou Jizerských hor. Za poskytnutí prostoru velice děkujeme Obecnímu úřadu v Jiřetíně pod Bukovou.

Na hřbitově v Oldřichově v Hájích pokračují práce na obnově hrobky tvůrce slavné mapy Jizerských hor Josefa Matouschka. Ve spolupráci s Obecním úřadem Oldřichov v Hájích byla pokácena přerostlá tůje v těsném sousedství hrobu. Díky tomu bylo umožněno vyrovnaní žulové obruby.

Koncem května bylo započato s postupným odstraňováním omítky ze zdi nad hrobkou s maximální opatrností v blízkosti centrální desky se jmény. Boční desky byly sejmuty již na podzim loňského roku a jsou restaurovány mimo objekt hřbitova. Obnova centrální desky bude provedena restaurátorkou Vanesou Trostovou přímo na zdi.

Opravou hrobky chce Spolek Patron připomenout letošní 70. výročí Matouschkova úmrtí a dodat poslednímu místu jeho odpočinku důstojný pietní ráz. Na projekt byla spolku udělena finanční dotace od OC Nisa Liberec.

Oprava božích muk v Horním Maxově (foto Otokar Simm)

Patron

**Informace přátel drobných památek
Jizerských hor č. 2/2015 (26. ročník)**

Vydává Spolek Patron, se sídlem: č. p. 104, 468 43 Jiřetín pod Bukovou, účet: 2900124622/2010, e-mail: spolek@spolekpatron.cz, **web: www.spolekpatron.cz**.
Redakce: Bohumil Horáček, Otokar Simm. Vydávání občasníku PATRON je povoleno OkÚ - Jbc - 941/34. Výtisk je neprodejný a slouží výhradně pro vnitřní potřebu spolku a jeho členů. Příspěvky a fotografie do dalšího vydání zasílejte nejpozději do **25. srpna 2015** na adresu: Bohumil Horáček, Na Radouči 1254, 293 01 Mladá Boleslav, nebo e-mailem: horacek21@seznam.cz. **Redakce žádá autory o porozumění pro jazykovou a redakční úpravu jednotlivých příspěvků.**

reklama-4u.cz
reklamní agentura

e-mail: info@reklama-4u.cz